

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**Dezanol Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Iași
Curte de CasațieRedactor-proprietar: **I. S. CODREANU**Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat**ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla, . 45 lei
6 luni 20 „
3 luni 10 „
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația**București, CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98 —**S U M A R**— Competința în delictele silvice, de d-l profesor *I. Tanovicanu*;— Judecătoral de ocol rural are poliția judiciară în comunele urbane nereședite de județ din Ocolul său? de d-l avocat *Al. Marinescu-Ograda*;**JURISPRUDENȚĂ:**— Casație s. I: *Nedela zisă și Leanca Mihai Marin cu Ion Al. R. Pavelescu și Anghel I. R. Enescu* (Copiii adulterini și incestuoși au fost puși pe aceeași linie cu copiii naturali și ei pot fi legitimați prin căsătoria subsequentă a părinților lor);— Casație s. II: *Procurorul general al Curții de apel Iași, recurs corecțional* (Judecătoral de instrucțiune, însărcinat de Parchet a face cercetări conform art. 45 pr. penală, nu se poate devesi de afacere de căt făcând toate investigațiile posibile și dând o ordonanță de urmărire sau neurmărire, cu o Notă de d-l profesor *I. Tanovicanu*);— Curtea de apel București s. III: *Mătilda C. Georgescu cu Andrei Brătescu*. (Despre mărturisirea completă, și cea necompletă, de unde rezultă?);— Trib. Ilfov s. III: *Constantin H. Teodoraky cu I. Teodoride*. (Un mandat poate fi și tacit și din momentul ce se dovedește existența executării mandatului prin pledarea unui proces de către mandatar, instanțele de fond sunt în drept ca, apreciind importanța litigiului, să fixeze onorariul);— Trib. Fălciu: *George Bazgan cu Gavril Ion Murgoci*. (Uzurfrauctuarul nu poate la încetarea uzurfrauctului să ceară vreo despăgubire pentru îmbunătățirile ce ar fi făcut, chiar când prin'ânsele ar fi sporit valoarea lucrului);— Judecătoria Ocol Rural Drăgășani: *Elena C. Dăscălescu cu firma D. Păscopol & Co.* (Lucrurile mobile aduse de bărbat pentru serviciul și exploatarea unui fond, ce este proprietatea femeii nu devin imobile prin destinație și deci pot fi urmărite pentru datoriile personale ale soțului);**Rezumatule Jurisprudenței Curții noastre de Casație**

Casație s. unite: Perimare.— Act de procedură cu caracter contradictoriu.— Înțelesul lor.— Cererea statului de redeschiderea dosarului însoțită de cererea pentru scoaterea citațiunilor.— Considerarea acestor cereri ca act de procedură cu caracter contradictoriu.— Indivizibilitatea perempțiunii.— Art. 257 pr. civ.

Casație s. I: No. 1: Succesiune.— Moștenitor care a stat în inacțiune mai mult de 30 de ani.— Dacă mai e în drept a revendica averea succesorală asupra căreia se pretinde moștenitor; **No. 2:** Evicțiune.— Căzul când cumpărătorul are dreptul la daune din partea vânzătorului.— Nedovedirea evicțiunii cumpărătorului.— Dacă o acțiune în daune poate avea loc.— Art. 1341 c. civ.;

Casație s. II: No. 1: Consolidare petroliferă.— Constație din partea statului.— Invocarea posesiunii precare de embarcări a locuitorilor ce au conștientat terenurile petrolifere.— Dovedirea embaticului.— Necesitatea unui act scris.— Neaplicarea art. 58 legea pentru răscumpărarea embaticurilor; **No. 2:** Divort.— Insulte.—

Referirea hotărârii la depunerile martorilor, fără a mai repeta acele expresii.— Depuneri nesemnate de martori.— Lipsa de nulitate.— Art. 238 c. civ.— Numirea unui judecător raportor.— Neaplicarea acestei dispoziții la Curte.— Art. 239 c. civ.— Divort.— Efecte.— Drepturile copiilor în averea soțului.— Neindividualizarea averii în cererea de divort.— Neluarea niciunei măsuri prin decizia de divort.— Art. 285 c. civ.; **No. 3:** Înselăciune.— Vânzare de lemne cu lipsă la cântar.— Verificator de măsurii metrice.— Funcționar competent a constată delictul.— Descoperirea înselăciunii înainte de a se descărca lemnele acasă la cumpărător.— Existența delictului.— Art. 332 c. penal și 278, 279 și 290 regulam. pentru aplicarea sistemului metrie; **No. 4:** Înselăciune.— Vânzarea unui imobil după ce fusese vândut altuia.— Condițiuni pentru existența delictului.— Necesitatea unor manopere pentru a produce eroarea cumpărătorului.— Art. 332 c. penal.

Casație s. III: No. 1: Taxe succesoriale.— Datorii.— Scăderea lor atât din averea producătoare, cât și din cea neproducătoare de venit.— Art. 65 l. timbrului; **No. 2:** Casație.— Depunerea motivelor.— Materie comercială.— Termen de două luni de la înregistrarea recursului.— Art. 42 legea Curții de casație; **No. 3:** Apel neregulat.— Ratificarea lui.— Chestie de fapt.— Societate în nume colectiv.— Nulitatea ei.— Dacă poate fi invocată de debitorii societății; **No. 4:** Taxe de înregistrare.— Înregistrare.— Exigibilitatea taxei la moartea înzestrătorului.— Caracterul acestei taxe.— Art. 49 l. timbrului.

Competința în delictele silvice

În numărul 43 al *Curierului Judiciar*, din 9 Iunie 1913, un magistrat d-l Paul Ionescu-Pastion, ocupându-se de interpretarea art. 53 din legea jud. de ocoale și art. 83 noul cod silvic din 1910, susține că atunci când e vorba de dreptul de apel, el există dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru delictul silvic e mai mare de 15 zile, indiferent dacă pedeapsa dată de judecător ar fi mai mică, de pildă o simplă amendă de 5 lei or de 10 lei.

Incontestabil că magistratul are dreptate și că instanțele care dau hotărâri în sens contrariu, comit o greșală. Nu vom reproduce argumentarea d-lui P. Ionescu-Pastion, care ni se pare întemeiată, ci ne vom mărgini să adăugăm câte-va cuvinte.

Este firesc ca în penal să se țină seamă, când e vorba de apel, de pedeapsa legală, iar nu de aceea dată de judecător, fiindcă și în civil

competența se regulează după suma cerută, iar nu după suma acordată de judecător. Dacă s'ar admite regula contrarie, dreptul de apel nu ar mai depinde de lege sau de părți, ci de simpla voință a judecătorilor.

În afară de aceasta, dacă s'ar admite în penal regula contrarie, am ajunge la acest rezultat ciudat că, în aceeași afacere, una din părți, ministerul public, ar avea apel, iar inculpatul nu ar avea drept la apel.

Motivele acestea sunt așa de tari în cât ne dispensează de a da altele, cum ar fi de pildă cel următor. Să presupunem că o persoană a fost judecată pentru furt, și a fost condamnată la 5 lei amendă; dacă în acest caz apelul nu ar fi admisibil am ajunge la rezultatul acesta straniu ca o persoană să sufere stigmatul condamnării pentru furt, care atrage incapacități perpetue pe viață prin legi speciale, după simpla condamnare a unui judecător de ocol, și hotărîrea dată să fie definitivă și fără apel!

E inutil să insistăm mai mult. Doctrina și jurisprudența Curții noastre de casație sunt în acest sens, și singura critică ce se poate adresa articolului scris de magistratul dela Balș, este că a făcut abstracțiune de aceste autorități sau că le-a ignorat. Dănsul putea să citeze în sensul părerii pe care o susținea, pe d. Em. Dan, *Curierul Judiciar* 1908, No. 37, p. 290; Cas. II, 1313 din 22 Mai 1912, *Curierul Judiciar* 1912, No. 70 și *Cursul nostru de Procedură penală*, București 1913, p. 351, nota 2-a.

De altmintearea putem afirma că cesiunea nici nu se poate serios discuta; e vorba pur și simplu de aplicarea principiilor.

I. TANOVICANU

Judecătorul de ocol rural are poliția judiciară în comunele urbane nereședințe de județ din ocolul său?

Asupra oricărei chestiuni—afară de unele din matematică—pot să fie—ne spune un filosof, paremi-se William James dacă nu cumva altul—cel puțin două păreri. Și mi se pare că William James are dreptate. Noi care trăim tumultuoasă viață de drept suntem convinși de acest adevăr. O astfel de problemă, mi-am propus să discut în acest articol.

Judecătorii de ocoale rurale au, în principiu, dreptul de oficer de poliție judiciară. Art. 54 din legea judecătorilor de ocoale spune clar: «Judecătorii de ocoale rurale exercită în ocoalele lor poliția judiciară...» Controversa se ridică când e vorba despre judecătorii de ocoale rurale cu reședință în comune urbane nereședințe de județ.

Chestiunea se poate rezolva, prin răspunsul pe care-l vom da următoarelor întrebări: Ocolul cu reședință în comune mici urbane e un ocol rural? Art. 4 din lege ne dă aproape o definiție a ocolului rural, el ne arată că a înțeles legiuitorul prin ocol rural: «Judecătoriile de ocoale rurale — zice acest articol—adică de ocoale formate din comune rurale sau din comune urbane la care sunt alipite și comune rurale...», iar expunerea de motive, care a însoțit proiectul de lege spune:

«De altmintearea prin ocoale rurale se va înțelege nu numai ocoalele compuse numai din comune rurale, dar și acele compuse din o comună mică urbană, la care se va fi alipit un număr oarecare de comune rurale. (C. Botez, Noul codice, p. 88). Până la evidență rezultă din art. 4 și expunerea de motive că singurul răspuns posibil la întrebarea pusă e că: judecătoriile de ocoale cu reședință în comune urbane mici sunt rurale. Întrucât prin art. 54 se spune că judecătorii de ocoale rurale cu atribuții de oficer de poliție judiciară în ocoalele lor, judecătorul de ocol cu reședință în o mică comună urbană fiind judecător de ocol rural, urmează dela sine că el are poliția judiciară în ocolul său și deci și în comuna urbană de reședință a ocolului lui, legea nefăcând nici o distincție, un alt răspuns, după cea mai elementară logica, nu este posibil.

Se invoacă însă în sensul opiniei că judecătorii de ocoale rurale cu reședință în mici comune urbane n'au atribuții de oficer de poliție judiciară în comuna urbană de reședință a ocolului lor, dispozițiunile art. 152 din regulamentul pentru punerea în aplicare a legii judecătorilor de ocoale, care text, în adevăr, spune clar că «Judecătorii de ocoale rurale exercită poliția judiciară numai în comunele rurale din circumscripțiile lor». Între acest text din regulament și textul destul de categoric al art. 54 din lege—dacă n'am lua în considerare spiritul legii și intenția legiuitorului—ar fi o contradicție.

Fac abstracție de spiritul legii și intenția legiuitorului și presupun — ceiace nu admit — că este contradicție.

În acest caz dispozițiunea art. 152 din regulament e de nul efect, de oarece dispozițiunile clare și precise ale legilor nu se pot înlătura pe cale de regulament, dispozițiunile regulamentului nefiind obligatorii decât când completează în amănunte legea, iar când contradic dispozițiile legii ele căta a fi înlăturate. Această contradicție e însă numai

în aparență, în realitate textul regulamentului se poate foarte ușor explica.

Cercetând decretul pentru determinarea numărului și reședințele judecătorilor de ocoale din 15 Aprilie 1910, vedem că găsim judecătorii de ocoale rurale cu reședința în comune rurale de ex. ocolul Tândărei, judecătorii de ocoale rurale cu reședința în comune urbane nereședințe de județ, de ex. ocol Urziceni și judecătorii de ocoale rurale cu reședința în comune urbane capitale de județ: ocol I rural Călărași, etc.

Art. 132 din regulament se aplică în ce privește restricția făcută, ținând seamă de intenția legiuitorului, numai acestor din urmă ocoale rurale. Care în adevăr a fost rațiunea de s'a dat de legiuitor aceste atribuții judecătorului de ocol? Această nouă însărcinare i s'a dat judecătorului rural pentru că judecătorul e cel mai apt decât ceilalți agenți ai poliției judiciare, care în general lasă foarte mult de dorit. Acest motiv se vede cu înlesnire din expunerea de motive și discursul ministrului de justiție. «De altminterlea—zice expunerea de motive, vorbind despre acest lucru—chiar derogățiune de ar fi nu e cea dintâi și ea se explică printr'o învedereată utilitate. Ar fi neînțeles, în adevăr, ca judecătorul de ocol să stea nepăsător față de infracțiunile ce se comit în ocolul său și să aștepte ca alți agenți foarte puțin pregătiți pentru asemenea însărcinare, să culeagă probele și să ia măsuri, deseori arbitrare, pe cale administrativă în contra făptuitorilor și complicilor lor» (Botez. Noul codice, p. 753) iar ministrul vorbind în același sens spunea: scopul legii este să se creeze alături cu ei (adică ceilalți agenți) și un altul pe care-l socotesc mai apt spre a îndeplini această misiune» (Botez, p. 756). Și dacă acesta e motivul pentru care legiuitorul a dat aceste atribuții judecătorului de ocol, înțelegem ușor de ce spuneam că art. 132 din regulament e restrictiv numai în ce privește ocoalele rurale cu reședința în comune urbane capitale de județ: acolo nu mai era nevoie de judecătorul de ocol ca să i se dea asemenea atribuții, ceilalți ofițeri procuror, judecător de instrucție etc. fiind destul de pregătiți și apți și mai înțelegem și de ce s'au dat aceste atribuții judecătorului de ocol rural fără a excepționa competența acestora în comunele urbane nereședințe. Și cu aceasta legiuitorul a fost consequent cu el însuși, de oarece ofițerii de poliție judiciară din comunele urbane nereședințe nu prezintă garanții suficiente, ba sunt cu mult mai puțin pregătiți chiar decât cei din comunele rurale unde găsim ca agenți pe un administrator de plasă, un cu titluri superioare, un șef de secție etc., pe când în comunele urbane nereședințe totul e la discreția unui subcomisar tânăr și neexperimentat, lipsit de orice cultură și care în general e tot așa de puțin

pregătit ca și cel din urmă șef de post.

Concluzia mea e deci că judecătorul de ocol rural are atribuții de ofițer de poliție judiciară chiar în comunele urbane nereședințe din ocolul său.

AL. MARINESCU-OGRAȚA

avocat, Slobozia-Ialomița

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 27 Februarie

Președenția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Nedelca zisă și Leanca Mihai Marin cu Ion Al. R. Pavelescu și Anghel Ilie Radu Enescu

Copii adulterini. — Dacă ei pot fi legitimați prin căsătorie subsequentă a părinților lor. — (Art. 304 c. civil modificat în 1906)

În legislațiunea noastră, spre deosebire de cea franceză, copiii adulterini și incestuoși au fost puși pe aceeași linie cu cei naturali, putând fi legitimați prin căsătorie subsequentă a părinților lor, după cum aceasta rezultă atât din textul art. 304 c. civil, cum și din suprimarea art. 335 c. francez, care oprește chiar recunoașterea copiilor adulterini și incestuoși).

Decizia 183/913. — Respins recursul făcut de Nedelca zisă și Leanca Mihai Marin, contra sentinței Tribunalului Argeș No. 411/911, dată în proces cu Ion Al. Pavelescu și altul.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Bossy;

Pe d-l avocat O. Gușerescu în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat Netter-Comarnescu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

1) «Onor. Trib. Argeș recunoscând dreptul copiilor naturali la succesiunea tatălui a violat art. 652, 659 și 677 c. c. admitând că copii naturali sau adulterini pot moșteni pe tatăl lor, de oare-ce toate relațiile adulterine sunt pedepsite de c. penal și copii concepuți și născuți în timpul conviețuirii conjugale cu altă femeie, după lege fiind categoric stabilită calitatea acestor copii de naturali sau adulterini; a presupune că legea ar încuviința recunoașterea unor atari copii ar însemna a se permite adulterul și a se garanta exercițiul lui în mijlocul societății prin egalizarea acestor copii cu cei apărați și recompensați de lege ca copii legitimi, ceea ce este o flagrantă călcare a art. 659, 652 și 657 c. civil, care categoric proclamă dreptul copiilor legitimi la moștenirea tatălui lor și îi esclud pe cei naturali sau adulterini cărora le recunoaște dreptul de moștenire în succesiunea mamei lor».

II) «Onor Trib. Argeș, asimilând pe copii naturali adulterini cu cei legitimați, a violat art. 304 c. civil. Legea pria art. 304 c. civil decretând legitimarea copiilor prin căsătorie subsequentă, din izvoarele acestui text, știindu-se că acest articol legiuiește drepturile copiilor concepuți și născuți din relațiunile unui om neînsoțit sau unui om văduv cu o femeie, a confunda un caz cu altul ar însemna a se denatura faptele și Trib.

Argeș aplicând legea astfel a violat flagrant dispozițiile art. 3^o 4 c. civ. ».

III) « Onor Trib. Argeș a comis un exces de putere și o omisiune esențială nepronunțându-se asupra dovezi cerută de apelandă Nepelca zisă Leanca Mihai Marin a stabili decesul primei soții, spre a învedera calitatea de adulterini a copiilor născuți concomitent cu prima căsătorie și legitimați cu ocazia celei de a doua căsătorie »

Având în vedere sentința supusă recursului :

Considerând că cesiunea de drept rezolvită de tribunal și dedusă în judecata acestei înalte Curți prin motivele de casare, este de a se ști dacă copiii adulterini pot fi legitimați prin căsătoria subsequentă a părinților lor ;

Considerând că, în legislația noastră spre deosebire de cea franceză copiii adulterini si incestuoși au fost puși pe aceeași linie cu cei naturali simpli din punctul de vedere al posibilității de a fi legitimați prin căsătoria subsequentă a autorilor lor ; că aceasta rezultă evident atât din textul general al art. 304 c. civ., în care legiuitorul n'a mai făcut distincțiunea ce face legiuitorul francez în textul corespunzător din codul napoleon, cum si din suprimarea art. 335 codul francez care oprește chiar recunoașterea copiilor adulterini și incestuoși ;

Considerând că art. 3^o 4 c. civ. când vorbește de copii născuți sau concepuți afară din căsătorie, vorbește de căsătoria celor cari vor să legitimeze căci altfel această dispoziție de favoare pentru copiii naturali ar fi înțeleasă în sensul unei dispozițiuni de excludere dela legitimare a unei categorii de copii, ceea ce ar fi contrariul tuturor regulilor de bună interpretare și în contradicție cu scopul nefondat al legiuitorului nostru de a a nu înlătura dela legitimație pe copiii adulterini si deci de a nu admite prezumții sau probe care ar avea de rezultat o asemenea excludere ;

Că, în speță, tribunalul hotărând că intimații desi copiii adulterini au putut să fie legitimați prin căsătoria subsequentă a autorului lor Uie R. Enescu cu femeia Sanda si că au dreptul a veni la succesiunea tatălui lor, n'a violat articolele citate în motivele de casare, ci din contră a făcut o justă aplicațiune a art. 304 c. civ., modificat prin legea din 15 Martie 1906 ;

Că, odată stabilit că intimații desi adulterini au putut fi legitimați, nu poate fi vorba de omisiune esențială din partea tribunalului, dacă a omis să se pronunțe asupra cererii recurenței de a dovedi că intimații sunt copii adulterini ;

Că, prin urmare, motivele de casare nefiind fondate recursul cată să fie respins ;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Înalta Curte de Casație și Justiție Secția II

Audiența de la 30 Noembrie 1912

Președenția d-lui I. DUCA, consilier

Procurorul General al Curței de Apel din Iași, recurs corecțional

Judecător de instrucție. — Cercetări conform art. 45 pr. penală — Gerant care nu depune conturi. — Dacă judecătorul de instrucție poate suspenda cercetările până la pronunțarea instanțelor civile asupra verificării conturilor — Soluție negativă. — Necesitatea unei ordonanțe de urmărire sau neurmărire.

Judecătorul de instrucție, însărcinat de parchet a face cercetări conform art. 45 pr. penală, nu se poate destăvi de afacere decât făcând toate investigațiunile posibile și dând o ordonanță de urmărire

sau neurmărire. Astfel, judecătorul de instrucție nu poate subordona jurisdicțiya sa soluțiunei dată de jurisdicțiya civilă, de oarece aceste jurisdicțiuni sunt absolut independente una de alta, afară de cazurile anume prevăzute de lege; așa că judecătorul de instrucție nu poate suspenda instrucțiya cu care a fost însărcinat până ce instanțele civile se vor pronunța asupra verificării conturilor pe cari girantul unei averi nu le-a depus, ci urmează să facă singur cercetările necesare pentru a stabili dacă este sau nu caz de urmărire penală*).

Decizia No. 3435/912. — Casată, după recursul făcut de Procurorul general al Curței de apel din Iași, decizia Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Iași cu No. 138/912.

Curtea,

Ascultând pe d-l procuror M. Vidrașcu în concluziuni,

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

« Exces de putere, și greșită interpretare a textelor din procedura criminală, care consacră principiul cunoscut « le criminel tient le civil en état ».

« În adevăr girantul este obligat conform art. 488 să dea socoteală despre veniturile și cheltuielile imobilului ce administrează, cel puțin la finele fiecărui an și când debitorul se plânge parchetului că asemenea compturi nu s'au depus și când parchetul însărcinează pe judele instructor a face cercetări conform art. 45, printr'un evident exces de putere Camera de punere sub acuzare dă o deciziune prin care confirmă ordonanța judeului instructor cab. II cu data de 10 Octombrie 1912 și care ordonanță conchide, că părțile cată să își lichezeze mai întâi drepturile pe cale civilă și apoi să își sesizată jurisdicțiya corecțională. — Onorata Camera de punere sub acuzare prin deciziunea No. 138 din 17 Octombrie a. c. ce atacăm cu recurs, subordona jurisdicțiunea penală soluțiunei dată de către jurisdicțiunea civilă, pe când aceste jurisdicțiuni sunt absolut independente, afară de cazurile anume prevăzute de legiuitor și pe care doctrina și jurisprudența le-a denumit chestiuni prealabile sau prejudiciale, ceia ce nu este în speță ».

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin care Camera de punere sub acuzare a Curței de apel din Iași a respins ca nefondată opozițiya primului procuror al tribunalului Iași în contra ordonanței judecătorului de instrucție cab. II Iași pronunțată în ziua de 10 Octombrie 1912, prin care s'a suspendat instrucțiunea privitoare la gestiunea veniturilor averei soților Ionac, până ce instanțele civile vor lichida conturile giranților averei numiților Ionac ;

Considerând că atunci când parchetul însărcinează pe judele instructor a face cercetări conform art. 45 pr. penală acest judecător nu se poate destăvi de afacere, de cât făcând toate investigațiunile posibile și dând o ordonanță de urmărire sau neurmărire ;

Că judecătorul de instrucție nu poate subordona jurisdicțiya sa, soluțiunei dată de jurisdicțiya civilă, de

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 17/913, pag. 204.

oare ce aceste jurisdicțiuni sunt absolut independente una de alta. afară de cazurile anume prevăzute de lege, așa că judecătorul de instrucție nu poate suspenda instrucția cu care a fost însărcinat, până ce instanțele civile se vor pronunța asupra verificărei conturilor pe care girantul unei averi nu le-a depus, ci urmează să facă singur cercetările necesare pentru a stabili dacă este sau nu caz de urmărire penală;

Că astfel fiind, numai cu exces de putere și greșită interpretare a principiilor de drept în această materie Camera de punere sub acuzare a Curții din Iași a respins opoziția d-lui prim procuror al trib. Iași la ordonanța judelei instructor;

Că, dar, motivul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive Curtea, casează, etc.;

NOTA.—Incontestabil că soluțiunea Curții de casațiune e conformă cu principiile, și foarte bine a făcut suprema instanță că a casat deciziunea Camerii de acuzare din Iași, care admitea un principiu contrariu legii noastre de procedură penală. În adevăr, știut este că la noi, ca și la Francezi, *le criminel tient le civil en état*, ceiace art. 8, al. 2 din procedura penală spune foarte clar. Sunt, ce e drept, cestiuni prejudiciale care răstoarnă această regulă, însă legea cere ca aceste derogări să rezulte expres din lege, și în cazul nostru nu există, nici o derogare în acest sens.

Soluțiunea e atât de simplă și evidentă, încât dacă ar fi fost vorba numai de ea, nici nu am fi făcut această notă, fiindcă în note noi nu tratăm decât cestiuni cari pot să fie serios controverabile.

Ceiace este însă criticabil, în această deciziune, ca și în multe altele ale Curții de casațiune, este redactarea neîngrijită a considerentelor. În această deciziune se spune prin considerentul al doilea că judecătorul de instrucție investit conform articolului 45 din procedura penală, nu se poate desvesti de afacere decât făcând toate investigațiunile posibile, lucru ce este adevărat; se adaugă însă că după facerea investigațiunilor judecătorul de instrucție trebuie să dea o ordonanță de urmărire ori neurmărire, ceiace este neexact.

Lasăm la o parte formula incorectă de ordonanță de urmărire, în loc de ordonanță de trimitere, și referindu-ne la fondul lucrurilor observăm că prin acest considerent se comite o mare greșeală de procedură. Anume judecătorul de instrucție investit conform art. 45 din procedura penală, este investit nu în calitatea sa de judecător de instrucție, ci în aceia de ofițer de poliție judiciară pentru a face investigări ca au-

xiliar al Ministerului public. Astfel fiind el nu are drept să dea ordonanțe de trimitere ori de neurmărire după cum nu au nici ceilalți ofițeri de poliție judiciară. Ceiace poate face în asemenea caz judecătorul de instrucție, este de a conchide în încheierea sa asupra investigărilor, ca afacerea să fie clasată de Ministerul public sau să se dea curs dând pe faptuitor în judecată.

Și e natural ca să fie astfel, fiindcă în asemenea caz nici Ministerul public prin un rechizitor introductiv, nici partea vătămată prin constituirea de parte civilă, nu au investit pe judecătorul de instrucție cu *instruirea afacerii*, adică cu adunarea probelor și concluziunea asupra lor, ci pur și simplu Ministerul public a însărcinat cu cercetarea și descoperirea infracțiunii pe ofițerul poliției judiciare¹). Odată făcute investigațiile rămâne ca Ministerul public să se pronunțe asupra acestor investigațiuni dând în judecată pe cel bănuit ori clasând afacerea.

Toate aceste distincțiuni le-am făcut foarte amănunțit în Cursul nostru de procedură penală, arătând chiar că e regretabil că legiuitorul a făcut și din judecătorul de instrucție un ofițer de poliție judiciară, ceiace dă naștere la mai multe confuziuni între cari și cea prezentă²). Nu credem dar de cuvință să mai tratăm din nou această cestiune, exprimăm însă dorința unei mai îngrijite redactări a deciziunilor penale ale Curții de casațiune.

I. TANOVICÉANU

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III

Audiența de la 1 Octombrie 1912

Președenția d-lui N. BUDIȘTEANU, Președinte

Decizia civilă No. 159 bis

Matilda C. Gheorghescu cu Andrei Brătescu

Mărturisire.—Mărturisiri complete.—De unde rezultă.—Mărturisiri necomplete cari pot rezulta din ori ce scripturi emanate de la acel contra căruia s'a format petițiunea.—(Art 1197 c. civ.).

Dacă mărturisirea completă dovedește convenția urmată între părți, pot fi și mărturisiri necomplete cari pot rezulta după art. 1197 c. civ. din ori ce scriptură a aceluia contra căruia s'a format petițiunea sau aceluia ce el reprezintă și care scriptură face a fi de crezut faptul pretins; că

¹) I Tanoviceanu Curs de procedură penală română. București 1913, No 412, p 390, Nota 3.

²) Ibidem, No 318, p. 209.

dacă prin același art. 1197 se exceptează regula comună de probațiune când există început de dovadă scrisă, este necontestat că, pentru ca să existe asemenea început de dovadă el trebuie dedus din actul emanat de la acel contra cărui s'a introdus acțiunea.

S'au ascultat din partea apelantului A. T. Brătescu d-l avocat N. I. Titulescu; iar din partea apelantei Matilda Gheorghescu d-l avocat G. Aslan.

Curtea.

Asupra apelurilor făcute de Matilda C. Gheorghescu, în calitate de tutoare legală a minorilor def. C. Gheorghescu de o parte și de Andrei Brătescu de altă parte, în contra sentinței civile No. 465/912 a trib. Teleorman, prin care s'a admis în parte contestația făcută de Andrei Brătescu în contra ordonanței prezidențiale No. 6842/912 dată după cererea numitei tutrice, modificându-se această ordonanță în ce privește cuantumul chiriei pe care îl reduce la suma de 13727 lei, la care îl condamnă pe Brătescu și se menține rezilierea suscitatăului contract de arendă;

Având în vedere că din dezbaterile urmate în instanță și din actele prezentate rezultă că la 6 Aprilie 1910 a intervenit între litigații un contract de arenda a moarei sistematice din Alexandria rămasă erezilor defunctului C. Gheorghescu, prin care tutricea o arendașă lui Brătescu pe termen de 5 ani, cu începere de la 23 Aprilie 1910 până la 23 Aprilie 1915, pe preț de 30000 lei anual și fiind plătit integru preț al arende pe l-ial an se stipulează că plata se va face în patru rate egale, adică la fie-care zi întâi ale fiecărei a III-alună începând dela data contractului, adică dela 23 Aprilie ale fie-cărui an; iar pentru exacta achitare se stipulează formal clauza rezilierii de drept a contractului fără somație sau punere în întârziere, dacă arendașul nu va face plata la termenele stipulate, cu adăogire că funciara și asigurarea plătit de arendaș se vor scădea din arenda potrivit chitanțelor prezentate Arendașul Brătescu neplătind la termen ratele stipulate, tutricea a introdus acțiune de evacuare a imobilului în contra lui Brătescu în Februarie 1912 la judecătoria ocolului Alexandria, pe care însă a părăsit-o în urma declinătorului de competență și a altor proceduri urmate la diferite instanțe și a introdus o altă acțiune direct înaintea Trib. Teleorman, obținând prin ordonanța prezidențială, la 14 Iunie 1912 rezilierea contractului cu începere dela 23 Iulie 1912 evacuarea de îndată a moarei și îndatorirea arendașului Brătescu să plătească 37500 lei, chiria dela 23 Aprilie 1911, până la 23 Iulie 1912. Contra acestei ordonanțe s'a făcut contestație de către Brătescu înaintea Trib. Teleorman, care prin sentința apelată menține rezilierea și contând mai multe sume de bani primite și achitate de Brătescu în contul tutricei reduce condamnăciunea la 13727 lei, luându-se act de declarația contestatorului Brătescu, făcută în instanță, prin care arendașul că înțelege a achita restul arenzei datorite cu suma de 30000 ce consemnase în cursul instanței cu recipisa No. 140/912 a Ad-ției Fin. Teleorman, suma ce o depusese pentru suspendarea executărei ordonanței de evacuare. Contra acestei sentințe, făcându-se apel de ambele părți, apeluri ce au fost conexate, Curtea este sesizată de contestația menționată a lui Andrei T. Brătescu contra arătatei ordonanțe prezidențiale:

A. In ce privește rezilierea contractului de arenda admisă prin ordonanța prezidențială și sentința apelată:

Având în vedere că în contra acestei cereri de reziliere introdusă de tutrice în baza legii proprietarilor din 1913, Brătescu propune în primul loc inadmisibilitatea ei, sub cuvânt că dispozițiile citate legi nu pot fi

aplicate fondurilor de comerț, în speță unei moare cum este aceea ce face obiectul litigiului și în al II-lea loc că din contextul clauzei rezolutorie, prevăzută în contractul de arenda, nu reese un pact comisoriu de expulzare în senzul cum a fost executat de tutrice;

Considerând că Curtea găsește neîntemeiate aceste obiecțiuni, după cum a hotărât și Tribunalul însuși, și sub aceste raporturi, argumentele cuprinse în zisa hotărâre;

Având în vedere că înălțându-se aceste obiecțiuni, prima instanță a admis totuși cererea de reziliere sub cuvânt că părțile stabilind clauza rezolutorie expresă prin contractul intervenit între ele și intra-cât arendașul nu s'a conformat obligațiunei ce-si luase de a plăti ratele stipulate la termenele convenite, contractul s'a reziiat de drept, găsim prima instanță nedovedită împrejurarea invocată de arendașul Brătescu că tutricea a renunțat la pactul comisoriu prin faptul că a primit în plata arende suma de bani în afară de termenele stipulate, așa ca nu s'a modificat modalitatea de plată și deci nu s'a renunțat la pactul comisoriu;

Considerând că din cele stabilite în instanță și din răspunsurile date de tutrice la interogator, rezultă că numita a consimțit ca în loc să se plătească la termenele prevăzute în contract, să i se plătească la alte termene dobânzi la datorii ipotecare, taxele succesiunei la fisc și onorariile cuvenite unui avocat, fapte ce răsăr din citatul interogator și recunoașterile facute în instanță;

Că în această situațiune, întrucât tutricea a schimbat benevol modalitatea de plată prevăzută prin contract, cu clauza rezolutorie expresă nu mai era autorizată de a uza de această clauză fără a pune mai întâi în cunoștință pe arendaș că înțelege a reveni la modalitățile de plată ale contractului;

Considerând că arendașul a doua zi după cererea de evacuare a și consemnat o sumă superioară datoriei sale de atunci, fiind în seamă și sumele achitate în contul tutricei și recunoscută de numita;

Că, față de aceste împrejurări constatate de Curte, urmează că clauza rezolutorie este inaplicabilă și deci cererea de reziliere, bazată pe dânsa, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată;

B. In ce privește plata sumei de 37500 lei, plata arende sporită la 45000 lei în cursul acestei instanțe:

Având în vedere că întrucât s'a recunoscut în instanță și după cum reese din contract, arendașul n'a achitat în mâinele Matildei Gheorghescu de cât sumele datorite pe primul an al arende, încât dacă se adăogă câștigul de 1 Iulie 1912 devenit exigibil în cursul acestei instanțe, urmează că minorii au de încasat drept arenze suma de 45000 lei;

Având în vedere că Trib. socotind diferitele sume de bani plătite de arendașul Brătescu în contul tutricei, le fixează la suma de 23773 lei, în care intră și fonciera de 3125 lei contestată de tutrice și primită ca bine plătită în contul arenzei de către Tribunal;

Considerând că pentru motivele expuse în sentința Tribunalului, Curtea socotește în același mod că urmează a fi primite ca plătite în contul arenzei toate aceste sume prevăzute în sentința Tribunalului și anume: 5412 lei plătiți pentru fisc taxă succesorală; 6000 lei procente lui Milarezi; 1591 lei 25 b plătite Soc. «Agricola» pentru asigurare; 300 lei plătiți tutricei pentru un parast; 3181 lei 10 b fonciera 1911—1912; 800 lei avocat Gancevici și 3125 lei fonciera pe anul 1910—1911, afară de suma de 3553 lei 75 b valoarea unei petre de moară prelinasă ca adusă de arendaș la imobilul arendaș, sumă ce nu poate fi admisă ca plătită în contul arenzei ce se discută pentru că raportul izvorât din această compărătoare urmează a fi lichidat prin acțiune separată;

Considerând că în urma acestei scăderi rezultă că în contul arenzei urmează a se ține în seamă arendașului A. Brătescu suma de lei 2.219.85 diferite plăți și

30000 lei consemnați cu recipisa menționată, adică în total suma de lei 51.219,85, astfel că dacă se ține în seamă că dânsul dădorește 45000 lei drept rate de arendă precum se specifică mai sus și că a numărat efectiv d-nei Gheorghescu lei 20.219,85, urmează ca din recipisa consemnată menționată să fie autorizată numita tutrice să primească lei 24780,85 până la complectarea sumei de 45000 lei, iar restul din această recipisă să fie restituit depunătorului Brătescu;

C. În privința cășturilor din Aprilie și Iulie 1911, preținse achitate de Brătescu:

Având în vedere că A. Brătescu pretinde că în tot cazul să i se țină seama plății cășturilor pe Aprilie și Iulie 1911 în sumă de 15000 lei, în privința cărora deși nu are dovada formală înscris totuși este dovedită plata lor la prima instanță și înaintea Curței prin faptul prezentării începutului de dovada scrisă ce pretinde că are din partea tutricii Matilda Gheorghescu, cerând în ultimul loc dovada testimonială spre a complectă acest pretins început de dovadă înscris;

Considerând că în tot cursul acestei instanțe, proprietara tutrice Matilda Gheorghescu a cerut și cășturile dela 1 Aprilie 1911 și 1 Iulie 1911 în sumă de 15000 lei, preținse achitate de către arendașul Brătescu, invocându-se de către acest din urmă începutul de dovadă înscris în stabilirea acestei plăți, și deci dovada testimonială trasă din împrejurările: a) că în procura dată de d-na Gheorghescu tatălui său Triandafil la 22 Noiembrie 1911, procură autentificată de Trib. Ilfov s. Notariat la No. 157-1/911, numita îl autoriză de a încasa arenda de 15000 lei calculată dela 26 Octombrie 1911, și nu dela 1 Aprilie același an; b) că în scrisoarea avocatului Băncii de Scout din T. Văgurele din 12 Ianuarie 1912, adresată lui Brătescu li comunică acestuia că numitul avocat adresându-se proprietarei Matilda Gheorghescu spre a-i achita o datorie, dânsa răspunde Băncii că n'a încasat încă arenda de 15000 lei de a Octombrie 1911 și c) că în acțiunea adresată președintelui Trib. Teleorman la Februarie 1912, prin care reclamă cășturile arende moarei în chestiune, le preține tot dela Octombrie 1911 acțiune anterioară celei prezente prin care reclamă și cășturi anterioare celor din Octombrie și Ianuarie și d) din împrejurarea că la interogator d-na Gheorghescu a recunoscut mai multe fapte pe care le tăgăduia la început;

Considerând că dacă mărturisirea completă doveste conveția urmată între părți, pot fi și mărturisiri necomplete cari pot rezulta după art. 1197 c. civ. din orice scriptură a aceluia contra căruia s'a format petițiunea, sau celui ce el reprezintă și care scriptură face a fi de crezut faptul pretins;

Că, dacă prin același text de lege se exceptează regula comună de probațiune, când există început de dovadă înscris, după cum decide alin. 1 al aceluiași art este necontestat că pentru ca să existe asemenea început de dovadă îl trebuie dedus din actul emanat dela acela contra căruia s'a introdus acțiunea și apoi că fiind vorba de o chestiune de fapt, aprecierea credinței ce se poate da scripturii faptului alegat, aparține în totul judecătorului de fond. (Bonnier, Preuves pag 146);

Considerând că astfel fiind situațiunea, Curtea examinând punctele din care se deduce pretinsul început de dovadă înscris, constată în primul loc că scrisoarea avocatului Băncii de Scout neamănând dela intimata Gheorghescu nu poate fi primită în discuțiune și că în privința celorlalte acte ale aceleiași intimite, nu rezultă iarăși ceea ce se susține, pentru că se poate prea bine ca un reclamant să dea autorizațiune unui avocat sau altei persoane ca să reclame parte din cășturi și nu toate cele datorite, fie din eroare fie din diferite vederi ce le urmărește cel ce pornește acțiunea, precum aceiași considerațiune se poate urmări de un reclamant cu ocaziunea acțiunii ce o introduce, așa

că dacă ar putea fi prezumțiune din singurul acest fapt că s'a plătit cășturi anterior necerut odată cu cel reclamat, tot în același mod se poate prezuma ceea ce se susține intimată că din eroare s'a cerut acel cășturi anterior;

Considerând în fine că nu se poate deduce, ceea ce pretinde contestatorul Brătescu, nici din faptul că tutricea ar fi recunoscut parte din fapte, tăgăduite la început, pentru că fiind întrebată special, asupra cășturilor în discuțiune ea a negat formal achitarea lor și nu se poate deduce din alte împrejurări streine concluziile, la care tinde să ajungă reclamantul;

Considerând că rezultând deci pentru Curte în mod clar faptul imposibilității de a se privi drept început de dovadă, împrejurările menționate, rămâne nedovedită plata cășturilor de Aprilie și Iulie 1911 și deci Brătescu urmează a fi condamnat la plata lor, respingându-se cererea lui privitoare la dovada testimonială spre a stabili această plată, ca inadmisibilă, față cu textele de lege menționate;

D. În ce privește cambiile opuse de Brătescu în compensațiune;

Având în vedere că în ultimul loc, Brătescu prin concluziile puse la Curte pretinde de a i se țină în seamă și cei 24000 lei rezultați din mai multe cambii emise de proprietara Gheorghescu, și pe care dânsul le-a achitat, fapt recunoscut în instanță și stabilit prin hotărârea definitivă cerând astfel în a doua instanță de a se compensa această datorie rezultată din cambii a numitei tutrice cu suma echivalentă din quantumul ce s'ar datora ca arenda de către Brătescu;

Considerând că în primul loc rezultă lămurit că datoria stabilită prin zisele cambii de 24000 lei este personală a d-nei Gheorghescu și nu în calitate de tutrice, raport în care se află numai Brătescu cu numita în acțiunea dedusă înaintea Curței, pentru că din contractul de arendă discutat în instanță, rezultă clar că numita Matilda Gheorghescu stabilește raportul cu contestatorul numai în zisa calitate de tutrice și din acest punct de vedere nu se începe compensațiune cu chiar datorii recunoscute stabilite în calitate personală;

Considerând apoi, că însuși Brătescu, atât la prima instanță cât și în apel, spre a stabili că cășturiile datorite sunt platite, a propus drept plată diferite sume de bani achitate în contul tutricii și în primul loc suma de 30000 lei, consemnată cu recipisa No. 140/912 a Ad-ției Financiare Teleorman;

Că în realitate, cu ocazia discuției, urmată la tribunal. Andrei T. Brătescu, fiind interogată a declarat lămurit că lasă să se servească de recipisa menționată în sumă de 30000 lei, pentru orice sumă la care ar fi obligat prin sentința ce ar pronunța trib., concluziuni formulate și la Curte, după cum se dovedește din concluziile scrise ale d-nei Titulescu, prin care discutând cererea de reziliere din Iunie 1912, care face obiectul procesului arată că la acea epocă erau depuși zisi 30000 lei, cu care tutricea avea pretențiile satisfăcute ori într-un cât este cert că Brătescu a propus în plată suma rezultată din zisa recipisă, cu care numai se stingea întreaga datorie de 24780 lei, după cum rezultă din declarația sa categorică menționată mai sus, făcută la prima instanță și acceptată de tutricea Matilda Gheorghescu, nu se poate schimba acest raport de drept, fără consimțământul tutricii adică de a se înlătura suma propusă și a se face plata prin compensare cu datorii, de almintreli recunoscute, în urma recesiunii făcute de Hinkes lui Brătescu, după sentința primei instanțe, dar străine raportului de drept stabilit prin consimțământul părților;

E. În ce privește daunele preținse de Andrei Brătescu. Având în vedere că numitul susține că în urma acestei acțiuni de evacuare și reziliere a contractului de arendă a moarei sistematice ce o avea în arendă, publicându-se prin ziare că zisa moară este de dat în arendă

cu începere de la 23 Aprilie 1912 s'a redus creditul de diferite bănci, cu care era în relațiuni comerciale după cum tinde a dovedi acest fapt cu o telegramă și două scrisori ale Băncii Ilfov. B-ca Comercială din Alexandria și Banca Alexandria;

Având în vedere că în primul loc, contestatorul Brătescu nu dovedește în fapt daunele, ce le pretinde, fiindcă chiar dacă i s'ar reduce creditul la Băncile menționate, dânsul nu dovedește că având de făcut plăți sau alte cheltuieli, a împrumutat de aiurea cu un procent sporit de cel ce-l plătea ziselor Banci, în urma acțiunii introduse în contră-i;

Considerând apoi că din contră, se dovedește în fapt că creditul lui Brătescu n'a suferit, căci însuși el recunoaște că a avut fonduri suficiente spre a cumpăra de la Hinkes cambii de 24000 lei, emise personal de Matilda Gheorghescu, cambii menționate și pe care tinde să le opună în compensațiune; și în aceste împrejurări, cererea de daune urmează a fi respinsă ca nedovedită;

Considerând că în urma celor constatate mai sus, Curtea statuând asupra ambelor apeluri, urmează a admite în parte contestația făcută de Andrei T. Brătescu, înăinelea primei instanțe, a respinge cererea de reziliere și de evacuare făcută de tutricea Matilda Gheorghescu, constatănd însă că la numita are de primit drept arendă suma de 45000 lei până la data de 1 Octombrie 1912, în contul căreia arendașul a vărsat în total suma de lei 50219,55 și că din recipisa de 30000 lei, consemnați de Brătescu, tutoarea urmează să ridice suma de 24780 lei, iar restul să se restituie lui Brătescu; că cererea de daune făcută de Andrei Brătescu, urmează să fie respinsă, iar în ce privește cererile sale privitoare la cambii, piatra de moară și celelalte propuse, urmează a i se rezerva dreptul să și le valorifice separat;

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier D. G. Maxim, admite în parte contestația, etc.

(ss) N. Budișteanu, D. G. Maxim, I. Baștea, Ar. Alexandrescu, Al. Dim. Opreșcu

p. Grefier (s) F. Mihăilescu

TRIBUNALUL ILFOV S. III C. C.

Audiența dela 30 Maiu 1912

Președenția d-lui PETRE HAGIOPOL, președinte

Constantin Hagi Tudorache cu I. Teodoride

Sentința civilă No. 434

Mandat.—Confirmarea lui și în mod tacit.—Dovada lui prin aceleași probe de drept comun ca și mandatul expres—Executarea mandatului—Dreptul instanței de a fixa onorariu, cum și cheltuielile de judecată

1. Un mandat poate fi conferit și tacit intru cât fiind un contract consensual este destul, pentru perfectibilitatea lui, ca consimțământul părților să existe ori care ar fi forma prin care a fost manifestat, expres sau tacit, iar dovada lui se face ca și pentru mandatul expres, conform dreptului comun, și între altele, el poate rezulta și din acceptarea tacită a executării mandatului.

Prin urmare din momentul ce se dovedește existența executării mandatului prin pledarea unui proces de către mandatar, instanțele de fond sunt în drept ca apreciind importanța litigiului, să facese onorariu.

2. În principiu, pentru ca cineva să fie în drept a pretinde cheltuieli de judecată trebuie ca să le fi încercat iar importanța și justificarea lor, este lăsată la suverana apreciere a instanțelor judecătorești.

Tribunalul,

Având în vedere că din actele din dosar, cum și din desbaterile orale urmate în instanță se constată: că între d. Constantin Hagi Teodorachy, avocat din București, și I. Teodoride, proprietar și om de afaceri, a intervenit un contract de mandat, fără însă ca între părți pentru dovada existenței acestei convenții să se fi redactat un act scris, prin care d. Constantin Hagi Teodorachy a fost însărcinat de d. Teodoridi a-i susține interesele în procesul ce avea contra d-lui I. Apostolescu, pentru suma de 15000 lei, proces care s-a pledat la Tribunalul Ilfov, secția de notariat cu No. 150/911 și Curtea de apel București secția II, cu No. 239 din 22 Noiembrie 1911 și grație pledoari și stăruinței sale s-a obținut câștig de cauză intrând d. I. Teodoride în întregime în drepturile sale d-l Constantin Hagi Teodorachy, văzând că d. I. Teodoride deși a obținut câștig de cauză datorit muncii sale ca avocat acesteia totuși refuză a-i plăti ori ce onorariu pentru serviciile ce i a adus, i-a intentat această acțiune ce face obiectul acestui proces;

Având în vedere că reclamantul Constantin Hagi Teodorachy susține că d. I. Teodoride l-a încredințat mandatul de a-i apăra interesele în procesul ce avea cu I. Apostolescu, iar în dovedirea acestui contract de mandat a invocat decizia Curții de apel București s. III No. 239/911 și depozitiile marturilor ce s'au audiat la judecătoria de ocol; că întrucât din acestea se dovedește existența acestui mandat și că i-a prestat serviciu, cere ca d. I. Teodoride să fie obligat a-i plăti onorariu convenit fiindcă rău judecătoria de ocol i l-a redus la lei 500;

Având în vedere că d. I. Teodoride se opune la admiterea acestei cereri susținând că și-a apărut singur interesele atât înaintea Trib. de Notariat cât și înaintea Curții de apel și că nu a încredințat un asemenea mandat d-lui avocat Constantin Hagi Teodorachy;

Având în vedere că mandatul, fiind un contract consensual, singurul consimțământ al părților este destul pentru validitatea lui, ori care ar fi felul cum a fost manifestat, astfel el poate fi dat: prin act autentic, prin act sub semnătură privată, prin scrisoare și chiar verbal, suficient numai să fie făcută dovada existenței lui;

Având în vedere că mandatul poate fi conferit și tacit, întrucât fiind contract consensual este destul pentru perfectibilitatea unei asemenea contract ca consimțământul părților să existe, ori care ar fi forma prin care a fost manifestat, expres sau tacit;

Având în vedere că dovada mandatului tacit, ca și cel expres, se face conform regulilor de probă stabilite în dreptul comun și, între altele, proba existenței lui poate rezulta din faptul acceptării tacite executării mandatului prin urmare rămânând de a se dovedi, într'un fel sau altul, faptul acceptațiunii;

Având în vedere că din decizia Curții de apel Buc. s. III cu No. 239/911, se constată că d-l avocat C-tin Hagi Teodorache s'a prezentat, fiind de față d-l I. Teodoridi cu ocazia judecării apelului, înaintea Curții de apel Buc. s. III, pentru a-i susține interesele, iar d-l I. Teodoride nefăcând nici o obiecțiune pentru această apărare a intereselor sale, a acceptat deci executarea acestui mandat, căci alți explicații nu i se poate da acestei tăceri a sa la pledarea procesului;

Având în vedere că odată stabilit existența contractului de mandat, cestiunea ce mai rămâne dedusă judecății este de a se ști ce onorariu a fost convenit între părți pentru serviciile prestate;

Având în vedere că, chiar presupunând că fiind vorba

de un contract de mandat de o valoare mai mare de 150 lei, dovada cu martori ar fi inadmisibilă, totuși constatându-se existența contractului de mandat prestarea serviciilor, tribunalul, apreciind asupra importanței litigiului și a dificultăților urmate în susținerea acestor interese, găsește că suma de lei 1000, ca onorariu, nu are nimic de exagerat și este cel mai puțin ce d. C. Hagi Teodorache era în drept să pretindă să i se plătească;

Având în vedere că în principiu pentru ca cineva să fie în drept a pretinde cheltuieli de judecată trebuie ca să le fi încercat, iar importanța și justificarea lor este lăsată la suverana apreciere a autorității judecătorești, putând să le admită, să le reducă sau să le respingă, după cum ar constata că dovada justificării lor este sau nu făcută;

Având în vedere că Tribunalul, văzând, pe de o parte iăgada nesăbuită a d-lui I. Teodoride stabilindu-se astfel reaua sa credință, iar pe altă parte evidența dreptului și poziția socială a d-lui avocat Const. Hagi Teodorachi, apreciază că suma de 200 lei este echivalentul pierderii timpului său de a-și valorifica acest drept și a cheltuielilor de judecată ocazionale pentru aceasta;

Pentru aceste motive, Tribunalul, admite apelul, etc.

(ss) P. Hag opol; N. Steriad.

Grefier (s) Mihăescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența dela 11 Maiu 1912

Președinția d-lui G. T. PALADE, judecător

Gh. Băzgan cu Gavril și Ioana Murgoci

Sentința civilă No. 184

Uzufruct — Încetarea lui. — Dacă uzufructuarul poate, la încetarea uzufructului, să ceară vreo despăgubire pentru îmbunătățirile aduse lucrului — (Art. 539 c. civ.)

Conform art. 539 al. II c. civil, uzufructuarul nu poate la încetarea uzufructului, să ceară vreo despăgubire pentru îmbunătățirile ce ar fi făcut, chiar când printr'însele ar fi sporit valoarea lucrului.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Gheorghe Băzgan în contra cărții de judecată No. 399,912 a Judecătoriei Ocolului Huși I rural, prin care este obligat a plăti intimațiilor Gavril Murgoci și Ioana Gavril Murgoci suma de 950 lei, valoarea îmbunătățirilor făcute de intimați pe un teren ce se află astăzi în proprietatea apelantului;

Văzând că în fapt, din depunerile martorilor, actele depuse și declarațiile părților, rezultă necontestat că terenul în chestiune, situat în vatra satului Tătăreni a aparținut prin împroprietărire def. Cost. Dănilă la moartea căruia au rămas doi copii minori Ioana și Maria, precum și soția recăsătorită cu Gavril Murgoci; în timpul minorității copiilor și pe când mama lor Ioana avea uzufructul legal, aceasta împreună cu soțul ei de al doilea au făcut îmbunătățirile a căror valoare se cere, consistând din construcțiuni și plantațiuni; copiii Ion Dănilă și Maria Dănilă, căsătorii cu D-tru Gh. Popa, devenind majori au vândut terenul apelantului Gh. Băzgan împreună cu construcțiunile făcute, prin actul de vânzare autenticat de Judecătoria rurală ocol. I Huși la No. 67/911, transcris de Tribunalul Fălcu la No. 428/911;

Având în vedere că acestea fiind împrejurările de fapt, în drept se pune chestiunea dacă la încetarea uzufructului, proprietarul trebuie să despăgubească pe uzufructuar de cheltuielile făcute să îmbunătățească chestiune la care răspunde art. 539 c. c. prin al. 2, după care uzufructuarul nu poate la încetarea uzufructului cere vre-o despăgubire pentru îmbunătățirile ce ar fi făcut chiar când printr'ânsele ar fi sporit valoarea lucrului;

Văzând însă că judecătorul de ocol prin cartea de judecată apelată, admitând acțiunea, se serveste de dispozițiile art. 491 c. civ. relative la dreptul de succesiune asupra lucrurilor imobile text care aplică în această materie principiul că nimănui nu-i este permis să se îmbogățească în dauna altuia;

Având în vedere că chiar dacă am admite (în contra dispozițiilor art. 539 c. civ.) că principiul expus poate avea aplicație în cazul de față, dar cum este vorba de o acțiune personală și imobiliară răspundătorii nu pot fi în specie decât Ion Dănilă și Maria S. Popa, acei care au vândut apelantului Gh. Băzgan locul de casă împreună cu construcțiunile de pe acel loc, primind prețul corespunzător și valoarea îmbunătățirilor, iar nicidecum apelantul Gh. Băzgan în patrimoniul căruia nu se găsește nicio îmbunătățire pe nedrept, care există numai la vânzătorii locului acei ce au primit și prețul valorii îmbunătățirilor făcute de intimați;

Văzând că apelul de față este fondat de oarece acțiunea introdusă contra lui Gh. Băzgan trebuie respinsă ca neîntemeiată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Eugen Petiț, Tribunalul admite, etc.

(ss) Gh. Pallade, Eugen Petiț.

Grefier (s) D. Donea

Judecătoria Ocol. Rural Drăgășani-Vâlcea

Audiența de la 27 Aprilie 1913

Elena C. Dăscălescu cu Firma D. Pascopol 8 Com.

Imobile prin destinațiune. — Mobilele care devin imobilizate — Mobile aduse de bărbat pentru exploatarea unui fond, aparținând femeii. — Dacă ele devin imobile prin destinațiune și prin urmare, dacă pot fi urmărite;

1 Pentru ca să existe imobilizare în sensul art. 468 c. civil trebuie ca lucrurile mobile să fie aduse de însuși proprietarul fondului și pentru serviciu și exploatarea aceluia fond. Astfel lucrurile mobile aduse de bărbat pentru serviciul și exploatarea unui fond, ce este proprietatea femeii, nu devin imobile prin destinațiune și deci pot fi urmărite pentru datoriile personale ale soțului.

Judecata,

Având în vedere contestația făcută de Elena C. Dăscălescu din comuna Gușoeni contra procesului verbal încheiat de d-l Judecător al Ocolului rural Măciuca, prin care se urmărește debitorului C. Dăscălescu următoarea avere mobilă; opt butoaie cu cercuri de fer, un lin mare de gorun, un cazan de aramă și una sută dubli-decalitri grâu, pentru despăgubirea creditoarei firmei D. Pascopol & comp. din Drăgășani;

Având în vedere că creditarea cere să se anuleze procesul-verbal și să se scoată de sub urmărire averea menționată mai sus, de ori ce este a sa personală, că toate aceste mobile sânt ale sale de la părinți și sânt aduse aci pentru exploatarea fondului, deci sânt imobile prin destinațiune, iar soțul său n'are în comună nici un fel de avere mobilă sau imobilă;

Având în vedere că motivul acestei contestațiuni așa cum s'a susținut astăzi în instanță, este că lucrurile mobile urmărite fiind aduse pentru serviciul și exploatarea fondului fac un singur trup cu imobilul deci sânt ale contestatoarei și nu pot fi urmărite pentru datoria personală a soțului;

Având în vedere că din actele și lucrările din dosar rezultă, că debitorul C. Dăscălescu nu are nici un fel de avere imobilă în comuna Gușoeni;

Considerând că creditarea prin procuratorul său a

cerut în ședința de la 29 Martie proba cu martori să dovedească proveniența lucrurilor urmărite, că acele lucruri au fost aduse de debitorul C. Dăscălescu și ca atare sânt ale sale. Faptele putându-se proba cu martori o asemenea dovadă li s'a admis în ședința de la 27 Aprilie și s'au și audiat martori în aceeași ședință;

Considerând că din termenii art. 468 c. civil rezultă că sânt imobile prin destinațiune toate obiectele ce proprietarul unui fond le-a așezat pe el pentru serviciul și exploatarea lui Legiuitorul a imobilizat aceste obiecte cu condițiune ca e'e să fie așezate pe fond de către proprietar;

«Răzuna este, că imobilizarea are loc în interesul permanent al fondului, or proprietarul singur e reprezentantul acestui interes» (Planio! § Vol. I, pag. 307 — Bandy-Chauveau Des biens No. 59). Când lucrurile mobile aparțin la altă persoană și nu proprietarului fondului, nici vorbă nu poate fi de imobilizare;

Considerând că din depunerile martorilor propuși de creditoare rezultă, că obiectele mobile au fost făcute și

aduse pe proprietatea contestatoarei de soțul ei debitorul C. Dăscălescu, *că afară de cazanul urmărit* toată averea mobilă ce contestatoarea a avut de la tatăl său a fost vândută de acesta pe când trăia;

Considerând, că contestatoarea nu a dovedit cu vre-un act scris, că C. Dăscălescu a avut mandat de la dânsa să aducă acele lucruri pe proprietatea sa în numele și pentru folosul său;

Că astfel fiind, contestatoarea, proprietara fondului, neavând proprietatea de cât a unuia din lucrurile mobile urmărite, toate celelalte lucruri mobile nu au devenit imobile prin destinațiune, ci au rămas averea mobilă a lui C. Dăscălescu, și ca atare ele pot face obiectul unei urmărimi mobiliare din partea firmei creditoare D. Pascalopol & Comp;

Pentru aceste motive, judecata admite în parte contestațiunea etc.;

Magistrat stagiar (s) C. Alexandrescu

Grefier (s) Gh. C. Ionescu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASATIE S. UNITE

Recurentul Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin d-l avocat Ștefan D-trescu.

Intimata Estera Fr. Giuvara ș. a., prin d-l avocat M. Iosefachi.

***Perimare. — Act de procedură cu caracter contradictoriu. — Înțelesul lor. — Cererea statului de redeschiderea dosarului însoțită de cererea pentru scoaterea citațiunilor. — Considerarea acestor cereri ca act de procedură cu caracter contradictor. — Indivizibilitatea perempțiunei. — Art. 257 pr. civ.**

a) Conform art. 257 procedura civilă ori ce acțiune, opoziție, apel, etc., se perimă după cererea părții interesate chiar în privința nevârșnicilor, interzișilor, sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură, iar prin act de procedură se înțelege ori ce dispoziție pe care a încuviințat o judecătorul în cercetarea pricinii; de asemenea, prin act întrerupător de perimare se înțelege ori ce act de procedură făcut de partea interesată, cu caracter contradictoriu.

b) Legea nedefinind cari sunt actele cu caracter contradictoriu, în doctrină și jurisprudență se admite fără discuție că o cerere de termen de înfațișare, urmată de plata taxei citațiunilor, este un act de procedură cu caracter contradictoriu căci prin aceasta partea își manifestă voința de a nu abandona procesul.

c) Dacă din cauza neglijenței sau refuzului portărilor, citațiunile nu s'au emis, acest fapt nu poate să privească pe partea interesată, întrucât faptul emiterii sau neemiterii citațiunilor nu depinde de dânsa.

Astfel, dacă statul a cerut redeschiderea dosarului și scoaterea citațiunilor în contul său, care echivalează cu

plata de citații, aceasta constituie un act de procedură cu caracter contradictoriu, indiferent dacă portării nu au scos citațiile pentru toate părțile, sau pentru unele din părți în proces.

d) Intru cât instanța formează un tot indivizibil, oricare ar fi obiectul litigiului, urmează de aci că și perempțiunea instanței este indivizibilă, așa că, dacă perempțiunea a fost întreruptă în privința unuia dintre coreclamanți sau cointimați, ea nu poate fi cerută contra vre unuia dintre coreclamanți, nici câștigată în favoarea vre-unui intimat. (Cas. s.-unite decizia No. 8 din 16 Mai 1913, prin care se casează decizia curței de apel Galați s. 1 No. 150 912).

CASATIE S. I

Recurentul St. D. Pătrașcu ș. a., prin d-l avocat Ionescu-Boteni.
Intimatul Vas. G. Pătrașcu ș. a., în persoană.

Successiune. — Moștenitor care a stat în inacțiune mai mult de 30 de ani. — Dacă mai e în drept a revendică averea succesorală asupra căreia se pretinde moștenitor.

1. Un moștenitor care a stat în inacțiune timp de 30 de ani față de succesiunea ce i se cuvine, devine strein de acea succesiune și pierde definitiv calitatea de moștenitor, astfel că nu are sub acest raport nici un titlu pentru a exercita acțiunea de revendicare contra unui terțiu care ar deține în tot sau în parte averea succesorală la care fusese chemat. Prin urmare, face o omisiune esențială instanța de fond când nu se pronunță asupra unei cereri de a dovedi cu martori că cel ce revendică nu a făcut nici un act de moștenire timp de peste 30 de ani asupra pământului ce revendică. (Cas. s. I decizia No. 308 din 26 Aprilie 1913 prin care se casează sentința Trib. Teleorman No. 149/912).

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Recurentul Florea M. Cărciumaru prin d-l avocat Grigorescu Intimatul Gh. Peptea în persoană.

Evicțiune. — Cazul când cumpărătorul are dreptul la daune din partea vânzătorului. — Nedovedirea evicțiunii cumpărătorului. — Dacă o acțiune în daune poate avea loc. — Art. 1341 c. civ.

2. După art. 1341 c. civ. numai în caz de evicțiune a cumpărătorului din imobilul cumpărat, acesta are drept de a cere dela vânzător restituirea prețului cu daune interese.

Prin urmare, instanța de fond violează dispozițiile art. 1341 c. civ. când obligă pe vânzător la daune, deși nu se constată că cumpărătorul ar fi fost privat de folosința imobilului cumpărat sau că i s'ar fi contestat dreptul de proprietate. (Cas. s. I, decizia No. 337, din 7 Mai 1913, prin care se casează sentința Tribunalului Argeș, No. 285/911).

CASAȚIE S. II

Recurentul Ministerul Domeniilor prin d-l avocat R. Popescu. Intimatul M. Șapira ș. a., prin d-l avocat Prelorțian.

* **Consolidare petroliferă. — Contestație din partea statului. — Invocarea posesiunii precare de embaticar a locuitorilor ce au concedat terenurile petrolifere. — Dovedirea embaticului. — Necesitatea unui act scris. — Neaplicarea art. 58 l. pentru răscumpărarea embaticurilor.**

1. Dispozițiunile art. 58 din legea pentru înstrăinarea bunurilor statului și răscumpărarea embaticurilor, care prevăd că, în lipsă de acte sau documente, se va ține seamă de posesiunea de 20 de ani exercitată conform art. 1847 din codul civil, nu pot fi invocate de Ministerul Domeniilor, pentru a dovedi prin martori iar nu prin act scris existența embaticului unor locuitori asupra unor terenuri petrolifere, și deci posesiunea lor precară, cu ocazia contestațiunii făcută de stat la consolidarea unor concesiuni petrolifere date de acei locuitori, de oarece dispoziția art. 58 a fost luată numai în favoarea embaticarilor fără acte, în vederea răscumpărării de care ar voi a beneficia. (Cas. s. II, decizia civilă No. 73, din 18 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de Apel din București s. I No. 50/907).

Recurenta Anastasia Popescu prin d-l avocat D. Bărbulescu. Intimatul N. Popescu prin d-l avocat N. Dumitrescu. Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

* **Divorț. — Insulte. — Referirea hotărîrii la depunerile martorilor, fără a mai repeta acele expresiuni. — Depunerii nesemnate de martori. — Lipsă de nulitate. — Art. 238 c. civ. — Numirea unui judecător raportor. — Neaplicarea acestei dispoziții la Curte. — Art. 239 c. civ.**

Divorț. — Efecte. — Drepturile copiilor în averea soțului. — Neindividualizarea aversei în cererea de divorț. — Neluarea niciunei măsuri prin decizia de divorț. — Art. 285 c. civ.

2. a) Când instanța de fond se referă în decizia sa la depozițiile martorilor ascultați, în cari se arată anume

expresiuni care constituiesc injuriile grave pentru cari s'a admis divorțul, nu mai era nevoie de repetarea acelor expresiuni în decizie.

b) Dispozițiile art. 238 c. civil, ca depozitiile martorilor să fie semnate de ei, nu sunt prescise sub pedeapsă de nulitate.

c) Dispoziția art. 239 c. civil care prevede numirea unui raportor, nu se referă la judecata în apel a procesului de divorț.

d) Dacă nu s'a individualizat prin cererea de divorț averea soțului, instanța de fond nu violează art. 285 c. civil, când declară că din această cauză nu poate lua nici o măsură relativ la drepturile copiilor în averea soțului. (Cas. s. II, decizia civilă 75 din 19 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de Apel Buc. s. II, No. 58/912).

Recurentul G. Nicolici prin d-l avocat St. Stoicescu. Ministerul public prin d-l procuror Vidrașcu.

* **Înșelăciune. — Vânzare de lemne cu lipsă la cântar. — Verificator de măsurî metrice. — Funcționar competent a constată delictul. — Descoperirea înșelăciunii înainte de a se descărca lemnele acasă la cumpărător. — Existența delictului. — Art. 332 c. penal și 278, 279 și 290 regulam. pentru aplicarea sistemului metric.**

3. a) Din deferitele dispozițiuni ale legii pentru aplicarea serviciului metric de măsurî și greutate, cum și din acele ale regulamentului legii, reiese că verificatorii de măsurî și greutate, în exercițiul funcțiunii lor, sunt investiți cu toate drepturile de ofițeri de poliție auxiliari ai ministerului public, putând încheia procese-verbale de constatarea delictelor și contravențiunilor ce vor descoperi, nu numai în ce privește exactitatea și legalitatea măsurilor și greutate, dar și în ce privește fidelă lor întrebuințare, adică asupra operațiunii însăși a măsurătorii. Astfel, acești verificatori pot constata delictul de înșelăciune prevăzut de art. 332 c. penal, consistând într'o măsurătoare inexactă, în afară de orice falsificare a măsurilor întrebuințate.

b) Delictul de înșelăciune este consumat, din momentul în care s'au vândut lemnele cu lipsă la cântar, individualizându-se lucrul vândut, și s'a convenit asupra prețului, și nu se poate zice că ar fi o simplă tentativă de delict, dacă mai înainte de a fi descărcate lemnele la casa cumpărătorului, făcându-se verificarea, s'a descoperit lipsa la cântar. (Cas. s. II, decizia penală No. 758 din 2 Aprilie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de Apel București s. IV No. 326/912).

Recurentul Gh. M. Corneanu prin d-nii avocați C. Xenii și P. Sadoveanu.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Înșelăciune. — Vânzarea unui imobil după ce fusese vândut altuia. — Condițiuni pentru existența delictului. — Necesitatea unor mano-

pere pentru a produce eroarea cumpărătorului. — Art. 332 c. penal.

4. Pentru ca să existe delictul de înșelăciune în sensul art. 332 c. penal, nu este suficient ca să se constate numai existența intenției de a înșela și prejudiciul cauzat, adică un fapt ilicit din care s'a cauzat cui-va o pagubă, căci într'un asemenea caz s'ar confunda cu simplul dol civil, ci trebuie dovedit mai întâi întrebuițarea de manopere frauduloase sau amăgitoare în vedere de a împărtăși folos.

Prin manopere frauduloase se înțelege nu simple alegațiuni mincinoase, promisiuni sau reticențe, ci niște fapte combinate cu oare-care dibăcie, o machinațiune preparată în așa fel încât să poată surprinde buna credință a terților.

Astfel, reticențele, fraudele care consistă din partea unui contractant, numai în ascunderea adevărului celorlalte părți, prin omitere de a-i releva fapte, care l'ar fi împiedecat de a cădea în eroare și l'ar fi făcut, dacă le-ar fi cunoscut sau dacă ar fi fost mai diligent să ia informațiuni, să nu contracteze, nu au caracterul de manopere frauduloase, pe cât timp nu sunt însoțite de oarecare fapte exterioare sau acte materiale.

Prin urmare, instanța de fond, când impută cui-va faptul că a vândut un imobil, după ce îl vându-se altuia, omițând de a aduce la cunoștința celui de al doilea cumpărător această împrejurare, trebuie să constate ce anume manopere a întrebuițat vânzătorul spre a fi produs eroarea în care a căzut cumpărătorul, ceea ce este esențial pentru ca faptul să cadă sub aplicarea art. 332 din codul penal. (Cas. s. II, decizia penală No. 759 din 2 Aprilie 1913, prin care s'a casat decizia Curții de Apel Craiova s. I, No. 495/912).

CASAȚIE S. III

Recurenta Jeana Under prin d-l avocat M. C. Drăcșineanu.
Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Taxe succesoriale. — Datorii. — Scăderea lor atât din averea producătoare, cât și din cea neproducătoare de venit. — Art. 65 l. timb.

1. Legea timbrului neprevăzând prin nici un text al ei că pasivul moștenirii trebuie a fi scăzut mai întâi din averea producătoare de venit și numai în caz de neajungere și din averea neproducătoare de venit, urmează că pasivul moștenirii să fie scăzut proporțional atât din averea producătoare de venit cât și din cea neproducătoare de venit, căci altfel s'ar crea distincțiuni pe care legea nu le-a făcut. (Cas. s. III decizia 150 din 5 Martie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Vaslui No. 319/912).

NOTA.—A se vedea în acelaș senz: Cas. s. III decizia 316 din 19 Septembrie 1911 (motivul II) în *Curierul Judiciar* No. 78 din 1911; Cas. s. III, decizia 180 din 6 Aprilie 1912 și Cas. s. III, decizia 176 din 4 Aprilie 1912 al cărei sumar s'a publicat în *Curierul Judiciar* No. 42 din 1912, pagina 504, coloana I-a.

R. B.

Recurentul Iulius Goldstern prin d-l avocat P. Sadoveanu.
Intimatul C. I. Moșinski prin d-nii avocați I. Brumă și F. Gesticone.

Casație. — Depunerea motivelor. — Materie comercială. — Termen de două luni dela înregistrarea recursului. — Art. 42 legea Curții de casație.

2. Legea neprevăzând ca recursurile în materie comercială să se judece în termen mai scurt de o lună, motivele de recurs în această materie se depun în două luni de la înregistrarea recursului, iar nu cu 8 zile cel mai târziu înainte de ziua fixată pentru judecare. (Cas. III, 191 din 29 Martie 1913, prin care s'a respins recursul contra deciziei Curții de Apel Iași s. II No. 15/912).

Recurentul F. Rottenberg prin d-l avocat Lazaroneanu.
Intimata firma frații Draculis prin d-l avocat Monferato.

Apel neregulat. — Ratificarea lui. — Chestie de fapt.

Societate în nume colectiv. — Nulitatea ei. — Dacă poate fi invocată de debitorii societății.

3. a). Aprecierea împrejurărilor din cari judecătoria fondului își face convingerea că părțile au ratificat un act, este o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond.

b). Debitorul unei societăți, față de care s'a obligat prin mai multe cambii semănate în ordinaul ei, nu poate invoca nulitatea acelei societăți. (Cas. III, 192 din 1 Aprilie 1913, prin care s'a respins recursul contra deciziei comerciale a Curții de Apel din Galați s. I No. 20/913).

Recurenta Sura Finkelstein în persoană.

Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Taxe de înregistrare. — Inzestrare. — Exigibilitatea taxei la moartea inzeștrătorului. — Caracterul acestei taxe. — Art. 49 l. timbrului.

4. Taxa de înregistrare pentru inzestrare este datorită statului încă dela constituirea dotei, și numai exigibilitatea taxei este amânată de legiuitor, de unde rezultă că nu trebuie a se confunda zestrea deja constituită cu averea succesorală găsită în patrimoniul defunctului la moartea sa. Prin urmare, pentru trusoul cu care a fost inzeștrată o fată la căsătoria ei, de către mama sa, acum defunctă, urmează să se plătească taxa de înregistrare după valoarea declarată prin act.

Conform aceluiaș principiu stabilit de art. 49 din legea timbrului, cheltuielile boalei din urmă a defunctei, ea și cele de înmormântare nu pot fi scăzute din dotă, căci nu este vorba de a avere succesorală. (Cas. s. III, decizia No. 195, din 2 Aprilie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Ilfov, s. IV No. 366/912).

NOTA.—Vezi și decizia Cas. III, decizia 198 din 2 Aprilie 1913.

R. B.

Ecouri dela examenele de drept

XXVI

— Care persoane sunt adgnate?

— În baza puterii părintești sunt adgnați copiii și robii!